

ABONAMENTE:

600 pe an, plătitibil anual
băneji, cafelei
tituliu-

697

Onor Palatul Cultural
Arad

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFANESCU

REDACTOR-ȘEF:

ALEXANDRU N. PAVLOVICI

REDACȚII ȘI ADMINISTRATII

TIMIȘOARA

L. Piața Lenau 3, Tel. tipografiei 14-14

ARAD

Str. Vasile Goldiș 5 - Telefon 16-78

Expoziția de lucrări practice a școalelor secundare din Timișoara

În zilele de 19 și 20 Iunie autoritățile publice timișoreane a vizitat, în sălile Liceului Comercial și ale Școlii de Măști, lucrările expuse de elevii școalelor secundare, efectuate în cursul anului școlar.

O obligație legală, al cărui rost principal este desigur acela al valorificării talentelor și al emulației. Într-adevăr, din an în an, expozițiile acestea se prezintă tot mai atrăgătoare și mai interesante.

Dacă simpla trecere în revistă a celor 40 de autori ar fi completată de o comisiune competentă, care să verifice autenticitatea lucrului școlăresc și să distingă prin premii și mențiuni de onoare rezultatele cele mai bune, scopul expozițiilor de acest fel ar fi atins încă din plin.

Cu evidentă, ceea ce prețuiește mai puțin de orice, este năzuința către perfecțiune. Ori această năzuință ideală, presupune conștiința scăderilor actuale. Dintr-un zel greșit înțeles, unii profesori de lucrări practice îngăduie în mod călăuzit să prezinte lucrări cât mai desăvârșite făcute în colaborare cu meșteri de profesie.

Alții, compătând pe lipsa de criterii a publicului, neglijează să demonstreze în lucrările expuse, preocuparea de metodă și sensul educativ al acestor lucrări. Atențiunea lor este reținută prea mult pentru spectaculos.

Dacă am indicat aceste câteva scăderi, este tocmai pentru a legitima necesitatea unei comisii de apreciere care să distingă cu competență și obiectivitate și să încurajeze judicios.

Dar să ne oprim câte puțin în sălile expoziției noastre: Liceul Diaconovici și Școala de Măști au de bună seamă prioritatea. Din partea profesorilor, un profesor tânăr, instruit și entuziast, a selecționat lucrări care să vină din partea profesorului, preocupări educative pe temeiul cunoașterii revoluției spirituale a elevilor, iar din partea elevilor, înclinări remarcabile și dragoste de lucru.

Dintre cele mai bune sunt ale elevilor: Cioacă și Anastasescu cl. I, Vișianu și Brădăteanu cl. III, Iamcu și Ruso cl. IV, Bejan și Brădăteanu cl. V, Roșu și Stoichita cl. VI, Evuțianu și Giurmeș cl. VII, Alaci și Babet cl. VIII. Școala Normală de Băieți, expune lucrări de lemn - sculptură și obiecte uzuale, mulaje și excelente lucrări de desen și pictură.

Pictorul Ioan Isac ne-a arătat cu amabilitate grija specială pe care o are pentru fiecare clasă în parte și lucrările expuse, pornind de la exerciții de forme simple până la reproducerea diversității naturale. Domnișoara, fiind un reputat profesionist virtuos și în același timp un pedagog încercat, e familiarizat cu admirația vizitatorilor. Cele mai frumoase lucrări sunt ale elevilor: Lungulescu, Simianu, Olariu, Schaff, Rudneac Anton, Șaru și Teodorescu.

Gimnaziul de Fete de sub direcția dnei Adriana Savii, este o școală care demonstrează în toate împrejurările o înțelegere energică și devotație. Sub îngrijirea dnei dr. L. Bojin elevii au lucrat admirabile motive vechi bătănești, cusături și broderii.

Indeosebi elevele: Ardeleanu, Olariu (Continuare în pag. III-a)

Const. Ghimicescu

Iarășii am avut dreptate!

Alarmă dată de „Ecolul” și în privința modului cum e mulțime de indivizi, periculoși sub toate raporturile pentru țara noastră, se străduiesc să eludeze legea și să se fabrice cetățeni români, a intrat în faza ultimă:

Au început să se aplice sancțiunile! Luni, s'a anulat - de către Curtea locală administrativă timișoreană - actul de apartinență obținut prin fraudă de brutarul Ignatz Osterreich și s'a mai dispus și anularea brevetului industrial de care se servea - nemaivădând drept la el din moment ce nu-l cetățean român; mâine-poimâine o să le vie rândul și lui Szigmond Mayer, Bela Kemeny și toată familia lor - și așa mai departe, tuturor ce vor fi demascați.

Se vede că, suntem predestinați să facem și mult - foarte mult - polițiam în coleanele acestui cotidian de curaj românesc!

Dar, care ar fi altul rostul principal al unui ziar românesc, conștient, pe hotărul apusean?

Păcat, că, adesea ori (să nu spunem: aproape întotdeauna!) suntem singurii ce pornim acțiunea pentru sesizarea celor în drept și tot singuri rămânem până la sfârșit!

În modul acesta, firește, lupta e mult

mai grea și măsurile de îndreptare se mai temporizează.

Ce minunate realizări nu s'ar putea obține - pe toate tărâmurile - de s'ar vindeca toți cei ce au obligațiunea s'o facă, de indiferentism, sau de mutismul dictat de interesele unora și ale altora, măcar atunci când în joc sunt probleme vișele de neam și de Stat - cum de pildă este cea a revizuirii cetățenilor, sau cum a fost necesitatea desfășurării

Încă un revizibil: d. Stern - care nu trebuie ignorat

Am intrat în horă, jucăm până la sfârșit.

Despre fiecare, pe măsură ce ni se furnizează informații, de către cetățeni, căci altă cale n'avem să ne înțelegem în tainele atâtor pripășiți pe pământul blagoslovit românesc, îi înfrățim, organelor chlemate să le cerceteze situațiunile, așa cum ne sunt prezentați.

Despre dl Stern, proprietarul palatului impozant din centrul Timișorii, fost: „Széchenyi”, ni-se afirmă de către oameni serioși, că nici d-sa n'are drept la apartinență în Timișoara, întrucât e născut într'un sat din Ungaria, lângă De-

soc. „Lloyd”, pentru a nu mai pomeni și altele?

În sfârșit - facă fiecare ce vrea. Noi rămânem pe drumul nostru spinos - dar cel adevărat! - oricâte dușmăni ne-am mai cumula din partea acelor ce le stricăm treburile...

Așa înțelegem - în chip „exagerat” - să facem ziaristică, în slujba țării, la granița ei!

Am intrat în horă, jucăm până la sfârșit.

La data aceea - întâia oară când l-a călcat piciorul pe pământ vajah - era un pârhit, sub raport economic. Azi, însă, dumnealui ar avea un venit net, de circa 300.000 lei lunar, din palatul amintit, încă două, tot în Timișoara, plus je-sătoria din cartierul Iosefina și plus încă două palate la Budapesta.

Se explică deci, pentru ce e atât de îndrăgostit dl Stern, de Țara Românească și de ce vrea să-l devie, musai, cetățean!

CONST. I. ȘTEFANESCU

O problemă muncitorească de mare actualitate

Se studiază posibilitatea pensionării muncitorilor bătrâni - în Franța și la noi - D. ministru Mihail Ralea promotorul unor reforme capitale

Este cunoscut faptul, că noi avem una din cele mai avansate legislații muncitorești. Însă aplicarea ei a suferit continuu lacune regretabile, dacă nu scăpări condamnabile.

Problema muncitorească este capitolul unde se va activa foarte intens și

unde dl Mihail Ralea, ministrul muncii, își concentrează întreaga atențiune.

Din întregul complex al vastei probleme muncitorești, se desprindea aceea a necesității pensionării muncitorilor cari nu mai pot lucra.

Prezentarea proiectului, a stărnit în Camera franceză importante discuțiuni. Proiectul însă, a trecut în forma lui inițială, institundu-se astfel această mare operă de asistență socială.

Această problemă care a căpătat rezolvare favorabilă în Franța, face parte din programul de reforme muncitorești al dlui ministru Mihail Ralea.

Lucrul de fiecare zi al muncitorilor manuali, are mult prea multe riscuri pentru ca această operă de echitate socială față de bătrâni să opește rezolvare necesară.

În Franța și la noi

Pensionarea muncitorilor bătrâni preocupă astăzi în cel mai mare grad cercurile conducătoare ale Ministerului Muncii din Franța. D. Ramadier, titularul departamentului, a întocmit un proiect de lege în acest sens, care a și fost aprobat de corpurile legiuitoare. Proiectul produce o adevărată revoluție în legislație muncitorească, dat fiind economia lui, care este menită să satisfacă doleanțele atâtor categorii și generații de lucrători.

Păreră dlui Ramadier este ca fiecare muncitor, care a depășit vârsta de 65 de ani, are dreptul la o pensie lunară de 1500 franci.

Revoluția pe care o produce acest proiect în legislația muncitorească de până acum, este bazată pe faptul că se prevăd pensii și pentru muncitorii

cari nu au cotizat la camerele profesionale, asigurările sociale, sau alte instituțiuni din munca lor.

Mari reforme muncitorești

Dar pensionarea muncitorilor bătrâni, este numai un foarte mic capitol din marile reforme pe care le pregătește legislația muncitorești dl ministru Mihail Ralea.

D-sa studiază actualmente organizațiile muncitorești „Dopo Lavoro” și „Kraft durch Freude”, cari s'au dovedit atât în Italia cât și în Germania, de reală utilitate.

Pentru muncitorimea românească, luată sub înalta protecție a Majestății Sale Regelui Carol al II-lea, se arată nou și promițătoare orizonturi.

Nevoile muncitorimii sunt prea mari pentru ca să nu li se dea soluțiile pe cari le așteptau de atâta vreme cu nerăbdare.

Astfel prin reformele pe cari le studiază dl Mihail Ralea, se va ajunge la o stare de lucruri multumitoare și în acord perfect cu dezideratele, de multă vreme exprimate de această importantă clasă socială.

Ritmul de viață nouă, care animă astăzi viața românească va fi simțit și de către muncitorimea română.

Cinematografe

SCALA: Senzaționala comedie muzicală: Spania în flăcări, cu Lorette Young și Don Ameche.
CAPITOL: Alarmă în Peking.
APOLLO: Tango Notturmo, cu Pola Negri.
RIVOLI: Un băiat timid.

CORSO, Cinematograf de premiere ARAD
TELEFON 20-63

Program dublu! Prețuri reduse
16,20 și 25 cu taxe

Submarinul D-1

cu
Pat O'Brien, Wayne Morris
George Brent

Soție și amantă

cu
George Brent
Kay Francis

URANIA, Arad

Cinematograf de premiere
Telefon: 12-32

Program dublu excepțional!
Prețuri reduse.

In jungla miilor pericole își duce lupta
medicul, martir al științei arma-i este

"Flacăra verde"

Medicul: EROOL FLYNN
Partenera: Fermecătoarea Anila Louise

"Legiunea neagră"

Din misterele organizațiilor secrete ale
KLU-KLUX-KLAN-ului
Humphrey Bogart

Urmează mâine Premieră
In regia genialului W. S. Van Dyke
apar cei mai populari stari de copii ai
ecranului Freddie Bartholomew,
Mickey Roney, Jackie Cooper.

"O lacrimă pe un mormânt"

(Cei trei gangsteri)
Tragedie-comică din viață, aventurile,
suferințele și bucuriile "puștilor" din
cartierele periferiilor!

"Crima din Bord"

Robert Taylor și Jean Parker.
La parter preț unitar lei 18—
inclusiv taxele.

Cinema Central Arad

Reprezentatii: 5, 7,15 și 9.30 seara

Lucrezzia Borgia

un pasionat film istoric realizat de
celebrul regisor ABEL GANCE

In rolurile principale:

Edwige Feuillere
Gabriel Gabrio
Maurice Escande
Josette Day

RADIO Doieanțele

Joi, 23 Iunie 1938
RADIO-BUCUREȘTI
RADIO-ROMANIA

6.30 Gimnastică ritmică. Radio-jurnal. Concert de dimineață. Sfatul gospodăresc și medicale. 14.15 Ora Culturală. Sport. Cota Dunării. 13.15 Concert de prânz. Orchestra Petrică Moțoi. 14.15 Ora. Mînsul vremii. Radio-jurnal. 14.30 Continuarea concertului. 15.20 Publicații. Actualități străine. Radiofonice. 19 Ora. Mersul vremii. 19.02 Actualități artistice. 19.15 Muzică de dans. Jazzul „Daia” cond. de Mihail Daia. 20.05 Vatra Dornei de dr. I. Bătrîceanu. 29.20 Arit și cântec de leagăn din țările slave, de na Pia Igy. 21.15 Luchian, regeneratorul, de prof. Gh. Opreșcu. 21.30 Concert de seară. Orchestra de salon Radio. dirij. de Ion Ghica. 22.30 Radio-jurnal. Sport. 22.45 Concert de noapte, transmis de la restaurantul „Parcul Luther”. Orchestra Costică Tandin-Petre Alexandru și Mia Braia. (canto). 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba germană și engleză.

Prețul cerealelor

Miercuri, 22 Iunie 1938

Grâu: de 75 kgr. 580 lei; de 76 kgr. 585 lei; de 77 kgr. 590 lei.
Porumb: 320 lei.
Orz: 380 lei.
Ovăș: 470 lei.
Fâină: „0” 1080 lei; „4” 1000 lei; „5” 980 lei; „6” 900 lei.
Târâțe: 385 lei.
Semințe de dovleac: 690 lei.
Semințe de floarea soarelui: 540 lei.

INTÂMPLĂRI și FAPTE DIVERSE

Atenat la padoare. — Individul Martin alias Moisă Singer, domiciliat în str. Daciilor Nr. 2 din Timișoara-Fabrică a fost surprins într-un boschet din parcul Regina Maria în flagrant delict de atenat la padoare.

Cu actele dresate a fost înaintat parchetului Tribunalului Timiș-Torontol, spre cele legale.

Încercare. — Din motive ce urmează a le stabili ancheta care este în curs, jgănil Mihai, Ștefan și Bain Boj, s'au încercat în Piața Traian, bătându-se reciproc.

Furt sau neglijență? — Jgănil Gh. Scheni, domiciliat în cartierul Ronaș, a reclamat Circ. V-a de poliție că l-a dispărut din buzunar un portofel în care avea suma de una mie lei, buletinul roșu eliberat de biroul populației depe lângă chestura municipiului Timișoara și un billet de cap pentru celul său.

Cazul se cercetează spre a se stabili dacă este vorba despre un furt de buzunar, sau dispariția se datorează neatenției reclamantului care le-a putut pierde și din neglijență.

ARAD

Sinucidere. Locuitorul Ștefan Kapetz, de 34 ani, din comuna Sântana s'a sinucis prin strangulare. Să crede că unutul a renunțat la viață din cauza reumatismului de care suferea de mai mult timp.

Identificarea unui cadavru. Am anunțat zilele trecute că în hotarul comunei Periam a fost pescuit cadavru unui copil în vîrstă de 12-14 ani. Din cercetările făcute s'a stabilit că el aparține lui Ioșif Geich din comuna Enăcelebrun, care s'a înecat pe când făcea baie în Mures. Cadavruul a fost predat părinților și înmormântat.

Prinderea unui hoț. Zilele trecute la atelierul de fierărie a lui Petru Schadt din Aradul nou s'a comie o spargere, furându-se diferite unelte în valoare de 4000 lei. Cazul fiind reclamat jandarilor, acesta — în urma cercetărilor făcute — au stabilit că autorul spargerii este individul Milan Boki-

ARAD, 22. — Viticultorii arădani s'au întrunit ieri înainte de amiază în sala consiliului județean, pentru a discuta situația în care se găsesc și pentru a studia modalitățile de eșire din impasul în care se găsește acum viticultura românească și în special, viticultorii din renumita podgorie a Aradului.

La consfătuire, în afară de viticultorii, au mai participat d-nii: colonel Mihail Dobriceanu, prefectul județului — căruia nu-l scapă nici o chestiune de interes vital și obștesc — și Victor Bianu, delegatul comitetului central al uniunii generale a viticulturilor. S'au rostit mai multe cuvântări, pline până la refuz de plângeră și de nemulțumiri, asupra cărora au venit ca un vînt, ca o adiere de primăvară ce răspândește speranțe, cuvântările d-ilor col. Dobriceanu și V. Bianu, care au spus viticulturilor, că din înalta dorință a M. Sale Regelui, în viitor nu vor mai avea de ce se plînge.

Au mai vorbit d-nii: dr. Sever Isprăvnic-senior, dr. Aurel Crișan-Aradul Nou, Aurel Birtolon, etc., după care s'a votat următoarea moțiune, ce va fi trimisă tuturor celor interesați:

MOJIUNEA VOTATĂ

Podgoronii din județul Arad la invita-rea d-lui prefect al județului, întruniți în conferință în sala mare a prefecturii în ziua de 21 Iunie 1938, luând în considerare greua situație în care se află viticultura țării,

— aduc prinseul lor de recunoștință M. Sale Regelui Carol II pentru grija și înțelegerea ce a arătat-o față de soarta viticulturilor;

— arată grațitudinea lor d-lui G. I. I. scu-Sisești, ministrul agriculturii și menilor;

— uniunii sindicatelor viticole și președintelui ei dl Victor Antonescu; — și tuturor acelor care depun eforturi pentru ușurarea situației lor; — și adresează o rugămintă insistențelor tuturor celor chemați ca să procedă la degrabă încă înainte de totala distrugere, la salvarea vieții viticole.

Cer prin urmare, respectuos, următoarele:

1. Deschiderea imediată a exportului vinurilor românești.
2. Scoaterea integrală a spiritului din cereale din băuturi.
3. Oprirea imediată a tuturor plantațiilor de vii și distrugerea imediată a plantațiilor de hibrizi.
4. Scăderea taxelor fiscale și așezarea altor dări care să cuprindă și vinul din câmpie.
5. Infaptuirea imediată și în amănunțime a programului uniunii generale a sindicatelor viticole prezentat guvernului de mult, cum sunt:

taxele fondului comunal — ca recompensă a războiului — să se șteargă; proprietarii de vii să aibe dreptul vinde și la sate vinul și rachiu lor; să se scoate imediat din consumațiune vinul de producători direcți; să fie permis importul sulfatului cupru englez;

exportul să fie scutit de orice plac și piederă, autorizația să fie dată de administrația financiară locală, să nu silit comerțiantul străin să întârzie și cheltuiască cu intervenții la București; transportul vinului în întreaga țară la export să nu fie mai mare decât cel aplicat la transportul pentru cereale; vinul scutit de taxe pentru consumații să fi scutit și în cazul când producătorul îl consumă la domiciliul său nu la crama, iar la transportarea la dintr-o localitate într-alta să nu se încaseze taxele, rămânând ca aceste să fi încasate numai la vânzarea lui.

Pentru podgoria Aradului:

a) abrogarea art. 200 punct 8 din legea privitoare la organizarea și încurajarea agriculturii din 22 Martie 1937 și reintegrarea și extinderea pe întreg teritoriul României a art. 61—71 al legii XII: 1894 asupra organizării așa numitelor comune promontoriale;

b) aplicarea zonei viticole astfel, de ville de șes din Aradul-nou și întreaga Banatul (Teremia, etc.) — producând vin inferior și prin vinderea acestuia sub numele de vin din podgoria Aradului, compromițând în mod flagrant renumele vinurilor din podgoriile românești, pe riclitând apoi chiar și existența acestor podgorii — să fie omise din zona viticolă și ca locurile cele mai fertile pentru cereale să fie redade menirii lor;

c) recăștigarea pentru podgoria Aradului a deșeurilor avute în trecut actualmente: Cehoslovacia, Polonia și Germania (Austria);

d) pepinierile dela Caela și Bărașca pentru regenerarea varietăților învechite din podgoria noastră, să se pună în serviciul acestei podgorii.

După votarea moțiunii, consfătuirea a fost ridicată.

Farmacii de serviciu

Joi, 23 Iunie 1938
CETATE: Gätz, Piața Brătianu, tel. 645.

FABRICA: Löw, Str. 3 August, tel. 2225 și Meiszner, Piața Petru Maior, tel. 1225.

ELISABETIN: Cristea, Piața Lohovary tel. 862.

IOSEFIN: Steaua, Piața Drăgăști tel. 1848.

ARAD

Földes, Str. Eminescu.
Karpati, lângă Gara Podgoria.
Romsayay, Piața Anonim Lăncuș

zuar din comuna Rovine, care a și fost arestat și înaintat parchetului.

Echipele Ritgale au revenit în județ. Anul acesta echipele ritgale compuse din diferiți specialiști, și-au reluat activitatea în comunele Vărfurile, Conop și Petriș. Inceperea activității lor s'a făcut în cadrul unor șezători culturale.

Șezătoare culturală. Cercuș cultural din comuna Sofronia, care activează sub egida „Astrei” a ținut o frumoasă șezătoare culturală. A vorbit părintele V. Guleșiu, după care a urmat un program artistic, format din recitări și cântări. S'ai hotărât ca să se ceară dela societatea „Concordia” din Arad, o bibliotecă pe seama cercușului cultural.

Monografia comunei Șiria. La prefectura județului, se studiază posibilitățile pentru sortirea și editarea unei monografii a comunei Șiria, care a jucat un rol important în trecutul acestui județ. În legătură cu aceasta, mai suntem informați că în curând se va proceda la refacerea editurii a Șiriet. Incepându-se mai multe lucrări de interes general, ca: un asil pentru bătrâni, pietruirea șoselei, zidirea unei băi publice, etc.

Adunarea generală a asociației orbilor. Asociația orbilor din orașul și județul Arad s'a ținut adunarea generală anuală, când a fost ales noul comitet, având ca președinte pe d. Ludovic Herczeg iar ca președinte executiv pe d. Emanuel Vitan. După ce s'au aprobat rapoartele prezentate, s'a hotărât ca asociația să deoalte o activitate mai intensă și să atragă atențiunea publicului asupra situației speciale în care se găsesc orbii.

Condannat. Locuitorul Constantin Ardelean din Șiria a fost condannat la 3 luni închisoare cu suspendare, pentru că a ridicat toate mobilele și lucrurile din casa unchului său — mort — Sofronie Ardelean, care în lipsă de moștenitori direcți, și-a testat întreaga avere pe seama județului nostru.

O discordanță în Codul penal „Regele Carol al II-lea”

Interesanta expunere a d-lui magistrat Miron B. Pățineanu, șeful judecătoriei Ciacova din județul Timiș-Torontal

Legiuitorului Codului penal „Regele Carol al II-lea” admite stingerea acțiunilor penale, prin împăcare, în cazul delictelor de lovire sau vătămare a integrității corporale, prevăzute de art. 470 și 472, în delictul de insultă și calomnie, prevăzută de art. 512.

În cazul când lipsește plângerea părții vătămate același legiuitor dispune anularea urmărilor.

Pe de altă parte, în comiterea gravului delict al abuzului de încredere, conform prevederilor art. 537, acțiunea penală se pune în mișcare numai prin plângerea prealabilă a părții vătămate. Desigur, dintr-o simplă scăpare din partea aceluiași legiuitor, pe similare motive nu admite stingerea și anularea contravențiilor prevăzute art. 595 punctul 1 și art. 596 din noul Cod penal azi în vigoare la noi.

LIPSĂ TOTALĂ DE JUSTIFICARE — Criteriu de echitate, sau ordine publică — a determinat să facă această diferență de tratament?

Cum se face că putem să iertăm pe cel care ne-a stins în bătaie, răniindu-ne, și un-i putem face aceeași favoare celui care a călcat din greșală cu piciorul pe doi coceni de porumb?

Porumbul formează proprietatea reclamantului și pune în joc numai pungha sa, nu și capul, cum se poate întâmpla în cazul delictelor de leziuni corporale, și totuși creștinească lui iertare este imposibilă și nu poate stinge acțiunea penală pentru că între el și inculpat se întrupează ca un zid, procesul verbal întocmit de autoritățile competente.

Pare evident că legiuitorul nu a aprofundat îndeajuns criteriul care l-a determinat să dea acțiunea publică reclamantului, în cazul delictelor mai sus menționate, căci dacă l-ar fi aprofundat puțin mai mult ar fi trebuit să l-o dea cu atât mai mult în cazul contravențiilor prevăzute la art. 595 punctul 1 și art. 596 din Codul penal „Regele Carol al II-lea”.

mantului poate să fie subiectivă și să lase onorabil în societate pe un infractor periculos.

Totuși nu mai încapă îndoială că bine a făcut legiuitorul când a stins acțiunea publică după voința reclamantului fiindcă nimeni nu poate să aplice mai bine decât cel vătămat, dacă infractorul merită sau nu pedeapsă.

Aceasta și pentru motivul că de probatoriul de martori — se cunosc doar atâtea cazuri — se abuzează, el devenind, afară de excepționale excepții, o oglindă care deformează complet realitatea.

SIMPLA ÎNTREBARE

Unde mai este însă, limita, — criteriul — dintre o faptă penală și una civilă, dacă cineva care calcă din întâmplare fără rea voință, peste câțiva coceni de porumb, nu poate fi privat de deșchiderea acțiunii civile cu tot aparatul ei supărător și umilitor?

Oricât de redusă ar fi pedeapsa dată, prin aplicarea circumstanțelor atenuante, o condamnare, pentru un om cinstit care nu are nimic pe conștiință, ar constitui o stigmatizare.

Dar, ceea ce agravează și mai mult situația celui dat astfel în judecată este faptul că, de cele mai multe ori, când a dat în mână reclamantului vătămat acțiunea penală, în cazul acestor delictelor, este o chestiune care se poate discuta mult, dar nu e cazul să o dezvoltăm aci.

vătămatul pe planul întâiu, atunci este logic ca acțiunea să depindă de el.

Adică, rufe se spală în familie. Dacă legiuitorul a făcut rău sau bine când a dat în mână reclamantului vătămat acțiunea penală, în cazul acestor delictelor, este o chestiune care se poate discuta mult, dar nu e cazul să o dezvoltăm aci.

În delictelor mai sus menționate, cari se pot stinge prin împăcare, — s'o recunoaștem cinstit — iertarea recla-

Asa că merge la o condamnare sigură, căci în concepția bizară a Codului penal, declarațiile inculpatului nu pot duce niciodată la achitare.

Supunem atenției celor în drept relevata discordanță din Codul penal „Regele Carol al II-lea”, în credința că se va proceda cât mai neîntârziat la înlăturarea ei, prin apariția mult așteptatului decret de lege modificator.

Expoziția de lucrări practice a școalelor secundare din Timișoara

(Continuare din pag. 1-a)

Ana, Târnea, Crișan, Elorica și Herticika Felicia.

Liceul de Fete Carmen Sylva a expus, ca de obicei în sala festivă, un material foarte bogat și divers.

Deasemenea Institutul Notre Dame și Liceul Israelit, Banația și Liceul german de Stat.

Liceul Piarist aduce o notă deosebită cu lucrări de pictură pe sticlă — vitraji religioase.

Gimnaziul Babeș, o școală înfloritoare, prezintă sub conducerea dlui C. Stoicanescu complectat cu dl Mărouș, lucrări de desen și calligrafie foarte îngrijite. Apoi lucrări în lemn, legătorie de cărți și obiecte uzuale numeroase și frumoase executate.

Liceul Comercial, reclame sugestive și un colț de laborator în care elevii sunt supravegheați de dl profesor. Sentinmay face experiențe prin care se recunoaște modurile de falsificare a făinii, lapteului viscolui. Un ouănt de laudă pentru elevii: Broșteanu, Milin, Marinescu.

Liceul Industrial expune exemplare alese din toate ramurile de specializare. Adăugăm la urmă, pentru că tot la urmă am vizitat-o, ceva despre expoziția Școalei de Menaj.

Aici dra Botescu și discipolele sale excelează în arta decorativă. Covoare țesute cu motive specifice diverselor regiuni, lucrări de piele pirogravată și vase ornamentate cu metal sictelat. D-rea Popescu și Moraru dela secția croitorie și lingerie, au expus lucrările executate de elevele școlii cu o nimitoare dexteritate.

Dar Școala de Menaj a avut în plus și o sală specială pentru arta culinară. O irezistibilă ispită pentru vizitatorii care se apropiiau de ora dejunului. Un grup de doamne din comitetul Asociației Gospodănelor, dra Coteea și Sora Toduța, înlesneau cu foarte multă bună voință pe directoroarea școlii, dra Romanescu, să primească invitația și să le satisfacă dorința de a se împărtăși din delicioasele expuse.

O școală de îndrumare gospodărească în care se muncește cu râvnă și în care ar fi mai la locul lor multe din dudușele care se încâpăținează să învețe filozofie și limba latină.

Const. Ghimiceanu

Un strigăt de alarmă

Bazat pe aceste considerațiuni, d. magistrat Miron B. Pățineanu, șeful judecătoriei Ciacova din județul Timiș-Torontal, într-un articol publicat în prestigioasa revistă a „Cercului juridic bănățean”, anul VII Nr. 4—5, documentează cu lux de amănunte că îndeosebi, criteriul este acesta:

Când o infracțiune are efecte directe și restrânse la persoana vătămată, așadar când ordinea publică este planul al douălea interesată, iar vătă-

tămatal pe planul întâiu, atunci este logic ca acțiunea să depindă de el.

Adică, rufe se spală în familie. Dacă legiuitorul a făcut rău sau bine când a dat în mână reclamantului vătămat acțiunea penală, în cazul acestor delictelor, este o chestiune care se poate discuta mult, dar nu e cazul să o dezvoltăm aci.

În delictelor mai sus menționate, cari se pot stinge prin împăcare, — s'o recunoaștem cinstit — iertarea recla-

Ținuta funcționarilor primăriei Timișoara

Spulberarea unor svonuri neîntemeiate

Unele ziare din localitate au tratat în mod măsurat de d. general brigadier Modreanu, primarul municipiului Timișoara, în privința ținutei vestimentare a funcționarilor primăriei.

Adevărul e că li s'a atras atențiunea să nu se mai prezinte la serviciu în ținută de sport.

Deasemenea, funcționarele se vor prezenta la serviciu cu un șorț gris pes-

te hainele de orice culoare sau eroială, pe cari le poartă în oraș.

Această măsură — care ar trebui imitată de toate instituțiile de stat din Timișoara și chiar de cele particulare — s'a luat pentru a se asigura seriozitatea ținutei în serviciu și pentru evitarea luxului deplasat, pe punctul de a lua proporții scandaloase.

Adunarea generală a Institutului social Banat—Crișana din Timișoara

Miercuri 29 Iunie a. c. la orele 19 (7 p. m.) se va ține adunarea generală electivă a Institutului social Banat-Crișana din Timișoara, care va avea loc în sala festivă a Automobil Clubului regal român din localitate.

În caz de amănare, prin neprezentarea numărului legal de membrii, proxima adunare se va ține cu orice număr de participanți în ziua de 10 Iulie a. c. la aceeași oră și în același local.

Cu Lei

350

lunar

Oricine poate avea un telefon în locuința sa

Nici o altă taxă nu se percepe

L. A. R. E. S. — o companie de navigație aeriană desăvârșită

Prin vastul ei parc de avioane, prin materialul prin achiziționat după cum și prin personalul instruit de ultimile școli de navigație aeriană din străinătate, Societatea de aviație comercială L. A. R. E. S. se situează pe planul societăților similare din Occident.

Conducătorii ei s'au străduit întâi și întâi ca prin sacrificiile investițiilor făcute și prin alegerea celui mai bun material aviativ, s'o promoveze pe cel mai ridicat plan al exigențelor unui trafic modern, rapid, confortabil și sigur.

Avioanele Douglas, De Havilland, Savoia Marchetti, Potez și Junkers, cari constituie vastul parc al Societății L. A. R. E. S. prin superioara lor calitate, verificată de dovezile făcute, prin securitatea și viteza lor, sunt o cheazăle a gestor lucruri.

Personalul navigant, instruit la școlile superioare și la școlile speciale în

ființate anume de Societatea L. A. R. E. S., este și el la nivelul materialului ales, constituind astfel un tot perfect.

În tot timpul iernii, când traficul era suspendat, piloții Societății L. A. R. E. S. au făcut zboruri de antrenament pentru ca perioada de lucru să-l găsească în cea mai ireproșabilă stare de a conduce avioanele și de a da pasagerilor siguranța desăvârșită.

În aceste condițiuni, cu un material de cea mai bună calitate, cu un personal pus la punct în modul cel mai ideal, campania de zbor, pentru care s'a pregătit Societatea L. A. R. E. S. în anul 1938, se prezintă sub auspiciile cele mai optime, mai ales că această campanie va trebui să dezvolte pe o scară și mai întinsă legăturile aeriene din țară ca și pe acele ce vor lega Capitala noastră cu marile centre europene.

Sistarea permiselor pe T. C. T. ale ziaristilor din Timișoara

O măsură prin nimic justificată care prejudiciază interesele profesionale și e în plus dăunătoare și publicului

— În atențiunea d-lui primar al municipiului —

Blurul central al tramvaelor comunale din Timișoara, a comunicat ziaristilor din localitate, prezenți în cursul zilei de Miercuri 22 Iunie a. c. să-și ridice abonamentele contra 32 lei lunar, — cum era și normal, din această zi începând regulat eliberarea autorizațiilor de liberă circulație pe toate liniile T. C. T. — că până la noui dispozițiuni s'a sistat eliberarea acestora.

Dacă în fond măsura este binevenită, considerând că o bună parte dintre deținătorii acestor permise nu au decât legături... sentimentale cu profesiunea de ziarist, nu trebuie uitat că această dispozițiune lovește nedrept și în puștii gazetari din Timișoara, cari activează pătrunși până în străfunduri de rostul lor, înțeles în sensul corect de a apăra permanent interesele populației cu care trebuia să ia continuu contact, alergând din Fabrică în Cetate și din Cetate la Fratelia, la Ronaș, sau la Mehala, ca s'o poată servi cu adevărat.

Sunt în Timișoara gazetari — și între aceștia, noi, cei dela „Ecou”, ne revendicăm un loc de frunte, dacă nu unul unic — cari nu au luat nicio lețcaie

din fondurile primăriei, sub nicio formă, decât doar bițele permise pe T. C. T. și acestea în schimbul publicațiilor și cu toate acestea l-au servit interesele creindu-și adversitățile pe cari sugău fondurilor culturale și lăsară să le ocultească cu măiestrie uneori uimitoare.

Să nu se mai elibereze câteva sute de permise pe T. C. T. — să nu se permanentizeze așadar abuzul de până acum — pentru ziaristii din Timișoara?

Da, domnule general Rodrig Modreanu, suntem de perfect acord!...

Trebuie în acest caz făcută o verificare amănunțită, fără cruțare, excluzându-se dintre beneficiari intruși și clientela politică de până mai ieri, dar eliberându-se și pe mai departe autorizațiile de liberă călătorie pe T. C. T. personalului redacțiilor din Timișoara și reprezentanților ziarelor din Capitală, sau alte centre cu deosebită desfacere în localitate.

Aceasta e o măsură echitabilă și care, în plus, e folositoare primăriei și publicului, și nici nu împiedecă exercitarea normală a profesiunii ziaristilor adevărați din Timișoara.

Cum se va soluționa problema lemnului de foc la Timișoara?

În timp ce la București s'au luat măsuri pentru aprovizionarea populației cu 30.000 vagoane Banatul e lăsat la discreția depozitarilor speculanți

În timp ce la București — după cum relatează zărele mari din Capitală — s'au luat măsuri energice, aprovizionându-se populația cu 30.000 vagoane de lemn de foc 120 lei, dacă nu chiar Timișoara — și desigur, în întreg Banatul — speula cu lemnele se exercită încă depe acum, cu o furie excesiv de îndrăzneță.

Astfel, către finele lunii Iunie, când de obicei prețul lemnului este mai scăzut ea în tot restul anului, suta de kg. de lemn de foc se vinde cu 90—100 lei, iar tendințele de urcare din zi în zi, ne îndreptătesc să credem că vom ajunge la toamnă să plătim suta de kg.

de lemn de foc 120 lei, dacă nu chiar și mai mult.

Situația, privită astfel, să prezintă cât se poate de grav, în special pentru populația nevoiașă, care nu mai poate fi lăsată o clipă la cheremul neomenos al depozitarilor speculanți.

De aceea, cei în drept au datoria să nu mai întârzie cu măsurile cari trebuie luate din vreme, aprovizionând populația municipiului Timișoara și a celorlalte centre din Banat cu lemnele de foc necesare, pentru a o feri de neplăcerile ce vor putea decurge din inexistența soluționării acestei imperioase necesități.

Ridicarea pavilionului național la Tomnatic

Tineretul din fruntașa comună Tomnatic a prăznuit recent, sfînjirea drapelului stolului de străjeri și ridicarea pavilionului național, în fața școlii primare.

Actul sfînjirii a fost săvârșit de Prea Cucernicia Sa dr. Ștefan Cioroiu, protopopul Comloșului, iar răspunsurile a dat admirabilul cor mixt „Doina” din Sănnicolau-Mare, de sub conducerea d-lui director Andrașiu.

Solemnitatea s'a desfășurat într'un cadru impozant, în asistența tuturor intelectualilor din comună, și a oaspeților veniți din satele învecinate. Di prefect colonel Gh. Praporgescu, a fost reprezentat prin dl Gh. Bîrăescu, șeful Serviciului cultural al județului, iar comandamentul Legiunii de Străjeri, prin dl subvizor V. Vasiliu, comandant îndrumător.

În asistență am mai remarcat pe d-nii

Ing. P. Manciu, șeful Serv. tehnic al județului, căpit. invalid Rudolf Schady primarul comunei, ca și majoritatea locuitorilor din sat și comunele învecinate.

După solemnitatea ridicării pavilionului străjeresc, s'au rostit mai multe discursuri, în care vorbitorii au arătat importanța organizațiilor străjerești, în educația tineretului, scoțând în relief rolul covârșitor al Marelui Străjer, M. S. Regele Carol al II-lea, în această operă de educație, ca inițiator, animator și îndrumător.

A urmat defilarea străjerilor, premilitarilor și a societăților culturale, în sunetele fanfarei țărănești din localitate.

La ora 3 după amiază, s'a desfășurat pe arena sportivă, un bogat program străjeresc cu dansuri naționale, cântece și jocuri sportive.

Vernisajul expoziției Academiei de arte frumoase din Timișoara

Rodul bogat al muncii depuse în slujba plastică bănățene trebuie și merită a fi văzut de toată lumea

Miercuri, la orele 12, în prezența dlui general Rodrig Modreanu, primarul municipiului Timișoara, însoțit de dozi dr. Ion Tenchea, viceprimar și dr. Ioachim Miloia, consilier cultural al municipiului a avut loc în sala „Reduta” a palatului cultural din orașul nostru, vernisajul expoziției Academiei de arte frumoase din localitate, care rămâne deschisă până în ziua de 30 Iunie a. c. prezentând vizitatorilor rodul bogat al unei laborioase munci depuse în cursul anului acum expirat, în slujba plastică bănățene și care merită și trebuie a fi văzut și admirat de toată lumea.

LUCRĂRILE EXPUSE

Într'o execuție minunată, care încântă privirea, expun:

Elevii d-lui profesor Alexandru Pop, picturi admirabile, cari ar face cinste și celei mai renumite pinacoteci.

Elevii d-lui profesor Catul Bogdan, lucrări strălucite de artă decorativă.

Se relevă aci elevii Brandis și Senin, cari au executat ireproșabil un majestuos portret în mărime naturală al M. S. Regelui Carol al II-lea care a și fost reținut de școala specială a ofițerilor de artilerie.

Asemenea, au lucrări de toată frumusețea d-rele: Artensia Flușiu, Vasilescu

și Moldovanu din anul prim.

Talentatul elev Szandis, expune plus și o splendidă machetă în ceramică.

Elevii d-lui profesor Iuliu Podlip, deseme frumoase, presărate cu matrie printre celelalte lucrări.

Elevii d-lui profesor Romul Lăscu sculptorul timișorean, din zi în zi apreciat la justa lui valoare, prezintă impresionante lucrări de sculptură sculptură decorativă.

Se relevă aci, în mod cu totul deosebit, elevii Kosa Huba, Csapo, A Kés-Chirilovici — ultimul dela secția sculpturii industriale, cari se apropie cu pasi și gimnastici de renumitele execuții ale talentatului lor profesor.

În general, elevii anului V, așezându-se la fel de reușite lucrări, măgulitor apreciate de selecta asistență care a participat în număr neobișnuit de impunător la mult așteptatul vernisaj al acestei bogate expoziții plastice.

Expunând cele aci relateate, amăminuat aureolată explicația strălucirii succes înregistrat de elevii Academiei de arte frumoase din Timișoara la concursurile „Tinerimei Române”, care prilej li s'a acordat premiul I în întreaga țară.

Examenul de gradul II al învățătorilor

Ministerul educației naționale a pus în vedere inspectoratelor și revizorilor școlare că învățătorii cari au definitivatul după 1934 nu au dreptul să depună examenul de gradul II, care fusese fixat pentru 1937 și care se va ține în toamna anului acesta.

Vor putea lua parte la acest examen numai învățătorii înscriși în termenul adică până în anul 1937.

Se face o excepție pentru învățătorii din zona ceteroglotă, care au contractat angajament, acceptate de minister, și rându-li-se numai doi ani de stagiu.

La examenul de bacalaureat s'au înscris 6.000 candidați

Modificarea unui articol din legea învățământului secundar — Comisiunile din Banat și Crișana

BUCHUREȘTI, 22.—La examenul de bacalaureat dela 25 Iunie, s'au înscris aproape 6000 candidați.

Comisiunile de examinare, atât la bacalaureatul teoretic, cât și la cel comercial, au fost fixate de Ministerul Educației Naționale. Același Minister a întocmit un decret prin care se modifică un articol din legea învățământului secundar. Este vorba de unul din acele articole privitoare la formarea comisiunilor de bacalaureat și anume, de acela care stabilește că profesorii elevilor, cari candidează, nu pot intra în componerea comisiei de bacalaureat.

Prin decretul întocmit se suprimează acest articol, astfel că de aci înainte, candidații la bacalaureat, vor putea fi examinați și de profesorii pe cari i-au avut la cursuri.

Centrele din Banat și Crișana: Comisia 1 Timișoara, în localul liceului Loga. Dau examen elevii liceului „Loga” liceul German, liceului „Traian Doda” Caransebes, liceului „Gen. Dragalina”.

Oravița și inserții prin Inspectoratul Comisia 2, în localul liceului „Carmen Sylva” din Timișoara. Dau examen elevii din „Carmen Sylva”, liceul Piarist, liceul Romano-Catolic-Timișoara, liceul „Notre-Dame” și inserții prin Inspectorat.

Comisia 3, Arad, în liceul „Moise Nicoară”. Dau examen elevii liceului „Nicoară”, liceului de fete „El Gh. Băieți” liceul de băieți și fete Lugoj, liceul izraelit Timișoara, liceul Romano-Catolic particular Arad și inserții prin Inspectorat.

Comisia No. 4, Oradea: localul liceului „Gojdu”, dau examen elevii: liceul Gojdu lic. Gojdu, secția maghiară, liceul de fete, lic. Băieți Beius, lic. fete, inserții prin insp.

Com. No. 5 Oradea: localul liceului de fete dau examen elevii: lic. Notre-Dame de Sion Oradea, lic. băieți Izraelit Oradea, lic. băieți Carei, lic. băieți Șimleu lic. băieți reformat Zakau, inserții prin insp.

Descoperirea unei comori din vremurile când Rusia avea capitala la Kiev

MOSCOVA (Cep). — Cu prilejul instalării conductelor de canalizare într'o parte a orașului a fost descoperită la Kiev o comoară compusă din numeroase obiecte de aur. Comoara găsită în care se află cereci, brățări, un pant de aur lung de 62 cm, un colier de

aur cu un medalion pe care se află o pater figură de păsări precum și altele numeroase obiecte, a fost predată în întregime Academiei de științe SSSR.

Se crede, cu toată certitudinea, că obiectele acestea provin din epoca care capitala Rusiei era încă la Kiev.